

Sygn. akt: I ACz 642/12

POSTANOWIENIE

Dnia 17 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie Wydział I Cywilny, w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Ryszard Iwankiewicz

Sędziowie: SSA Halina Zarzeczna (spr.)

SSA Dariusz Rystał

po rozpoznaniu w dniu 17 września 2012 r, w Szczecinie, na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. M.

przeciwko B. Ł.

o zachowek

na skutek zażalenia powódki A. M. na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2012 roku, sygn. akt I C 531/12

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA H.Zarzeczna SSA R. Iwankiewicz SSA D. Rystał

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 20 lipca 2011 r. Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Szczecinie na podstawie art. 130 § 2 k.p.c. zwrócił pozew A. M. z uwagi na niewskazanie przez powódkę wartości przedmiotu sporu. Wskazał Przewodniczący, iż powódka została wezwana do uzupełnienia braków formalnych pozwu poprzez dokładne oznaczenie strony przeciwnej oraz oznaczenie żądania (wskazania żądanej kwoty) i wskazania wartości przedmiotu sporu w terminie 7 dni pod rygorem zwrotu pozwu. Powódka w odpowiedzi na zobowiązanie nie uzupełniła braku i nie podała wartości przedmiotu sporu, jak też nie wskazała kwoty, której domaga się tytułem zachowku.

Powyższe rozstrzygnięcie zaskarżyła zażaleniem powódka, wskazując, że nie podała wartości przedmiotu sporu, ponieważ nie wie jaka jest wartość zachowku, którego się domaga.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie powódki okazało się nieuzasadnione.

Przede wszystkim stwierdzić trzeba, iż zaskarżone zarządzenie miało swoją formalną podstawę w powołanym przepisie art. 130 § 2 k.p.c. Powódka w zażaleniu nie kwestionuje nawet, że wniesiony przez nią pozew dotknięty był brakami formalnymi w postaci braku wskazania wartości przedmiotu sporu (art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 126 § 1 i § 2 k.p.c.), a wskazuje jedynie na przyczyny, dla których nie mogła tej wartości wskazać (k. 90). Natomiast wedle art. 19 § 1 k.p.c. w sprawach o roszczenia pieniężne, zgłoszone choćby w zamian innego przedmiotu, podana kwota pieniężna stanowi wartość przedmiotu sporu. W innych sprawach majątkowych powód obowiązany jest oznaczyć w pozwie kwotą pieniężną wartość przedmiotu sporu, uwzględniając postanowienia zawarte w artykułach 20-24 k.p.c. Jako, że prawo do zachowku jest roszczeniem majątkowym, wartość przedmiotu sporu powódka winna podać.

Co istotne, Sąd nie mógł prowadzić dowodów dla ustalenia danych, które powinny być zawarte w piśmie procesowym, ani też działać z urzędu. Obowiązek usunięcia braków formalnych pozwu należy do powódki, a przed nadaniem biegu wadliwemu pismu sąd nie może podejmować (i to tym bardziej - z urzędu) czynności procesowych. Jako, że powódka nie wskazała jakiejkolwiek wysokości wartości przedmiotu sporu, skarżąca nie dała asumptu Sądowi zarządzenia dochodzenia celem prawidłowego ustalenia tej wartości. Wedle bowiem art. 25 § 1 k.p.c. Sąd może na posiedzeniu niejawnym sprawdzić wartość przedmiotu sporu oznaczoną przez stronę powodową i zarządzić w tym celu dochodzenie. Po doręczeniu pozwu sprawdzenie nastąpić może jedynie na zarzut pozwanego, zgłoszony przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy. Jeżeli sąd w wyniku sprawdzenia wartości przedmiotu sporu uzna się za niewłaściwy, przekaze sprawę sądowi właściwemu; jeżeli jest kilka sądów właściwych - przekaze temu z nich, który wskaże powód (art. 25 § 3 k.p.c.). W sprawie wartość przedmiotu sporu jest o tyle istotna, że determinuje choćby właściwość rzeczową sądu, wpływa na wysokość opłaty sądowej.

Dlatego też, wobec niewykonania zobowiązania Sądu tj. niewskazania jakiejkolwiek wartości, a tym samym niemożności nadania sprawie biegu, zwrot pozwu nastąpił prawidłowo, bez względu, czy powódka sprecyzowała żadaną kwotę zachowku. Rozgraniczyć bowiem należy, czy powódka żąda konkretnej kwoty tytułem zachowku, czy też domaga się jedynie wydania wyroku ustalającego jej prawo do zachowku co do zasady, na co wskazywałaby treść pisma z dnia 5 czerwca 2012 r.

Jednakże zwrot pozwu nie powoduje zablokowania powódce możliwości dochodzenia roszczenia. Może to uczynić wnosząc ponownie pozew. Jednakże wraz z wniesieniem pozwu, winna wskazać wartość przedmiotu sporu choćby w przybliżeniu.

W tej sytuacji należało orzec o oddaleniu zażalenia na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398 k.p.c.

Już tylko tytułem uwagi ogólnej zwrócić uwagę należy na potrzebę wszycia do akt sprawy pisma powódki z dnia 5 czerwca 2012 r. (stanowiącego wykonanie zobowiązania Sądu), znajdującego się na końcu akt sprawy, z uwagi na fakt, że w aktach widnieje jedynie ww. pismo nadesłane drogą faksową, a zatem bez podpisu strony. Jeszcze przed zwrotem pozwu, pismo w oryginale zostało złożone do sprawy tj. w dniu 13 czerwca 2012 r., a zatem braków formalnych uniemożliwiających dokonanie zwrotu pozwu nie posiadało.

SSA H.Zarzeczna SSA R. Iwankiewicz SSA D. Rystał